

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/26/2017
Identifikačné číslo spisu: 9514100101
Dátum vydania rozhodnutia: 26. septembra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9514100101.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Petra Szaba, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. septembra 2017 v Bratislave, vo veci návrhu obvineného Ing. J. D. na opravu a doplnenie zápisnice, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 18. júla 2017, sp. zn. BB - 3 T 22/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného Ing. J. D. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 19. januára 2016, sp. zn. BB - 3 T 22/2014, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 12. januára 2017, sp. zn. 5 To 4/2016, bol Ing. J. D. uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., za čo mu bol podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere päť rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere dvetisíc Eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere osem mesiacov a podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti - výkonu zamestnania, povolania alebo funkcie s rozhodovacou právomocou v orgánoch verejnej moci v trvaní päť rokov. Návrhom z 10. júla 2017 sa obvinený domáhal opravy a doplnenia zápisnice z hlavného pojednávania konaného v dňoch 14. a 15. októbra 2014 v predmetnej veci. Svoj návrh odôvodnil nedostatkami spočívajúcimi v nesprávnom poučení svedkov podľa § 130 ods. 2 Tr. por., ktoré v zápisnici nebolo zaznamenané, a v neuvedení rozsahu oboznámenia listinných dôkazov (zápisnice o trestnom oznámení z 20. marca 2013 a rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB - 3 T 34/2013), ktoré neboli oboznámené celé, ale len sčasti. Uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 18. júla 2017, sp. zn. BB - 3 T 22/2014, súd prvého stupňa o návrhu obvineného rozhodol podľa § 60 ods. 1 Tr. por. tak, že mu nevyhovel. Proti tomuto uzneseniu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, ktorú odôvodnil s poukazom na § 189 ods. 1 písm. a/ a c/ Tr. por., teda na nesprávnosť jeho výroku a porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo. V bližšom odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa si nesprávne stotožnil inštitút opravy a doplnenia zápisnice podľa § 60 ods. 1 Tr. por. s právom procesných strán namietat' spôsob vykonania dôkazu alebo oboznámenia sa s jeho obsahom podľa § 273 ods. 2 Tr. por., ktoré sú podľa neho diametrálne odlišné. Inštitút opravy a doplnenia

zápisnice je totiž možné využiť aj v prípade zákonne vykonaných dôkazov, akým bolo i oboznámenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB - 3 T 34/2013. Upresnil, že svojím návrhom sa nedomáhal preskúmania zákonnosti vykonaných dôkazov, ale len zrealizovania zápisnice so skutočným stavom, keďže podľa neho došlo k diskrepancii medzi údajmi zachytenými v zápisnici a reálnym priebehom hlavného pojednávania. Poukázal na ustanovenie § 57 ods. 1 Tr. por., ktoré priamo predpokladá, že súčasťou zápisnice sú i skutočnosti, z ktorých je zrejme zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, čo v prejednávanej veci chýba. Prax neuvádzať doslovné poučenie nie je medzi súdmi jednotná, pričom podľa neho nemožno tolerovať takú prax, keď sa v zápisnici uvedie vykonanie poučenia odkazom na zákonné znenie, avšak reálne vykonané poučenie zjavne zákonnému zneniu nezodpovedá. Vzhľadom na uvedené nedostatky sťažovateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a uložil súdu prvého stupňa vo veci znova konať a rozhodnúť. Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k doručenej sťažnosti nevyjadril. Sťažnosť obvineného bola doplnená podaním datovaným a doručeným najvyššiemu súdu 14. septembra 2017, označeným ako „Doplnenie odôvodnenia a návrh na rozhodnutie na verejnom zasadnutí“, ktorého prílohou bol sporný zvukový záznam z hlavného pojednávania. Obvinený v doplnení opätovne poukázal na nedostatky zápisnice v časti poučenia svedkov W. a T., s odkazom na priložený zvukový záznam, a zdôraznil, že oprava zápisnice nie je dôležitá len pre potreby dovolacieho konania, ale i pre konanie o ústavnej sťažnosti. Zároveň svoje námietky doplnil o skutočnosť, že súčasťou zvukového záznamu nebola tá jeho časť, v ktorom bol oboznámený spisový materiál evidovaný ako utajovaná písomnosť, hoci ustanovenie § 249 ods. 4 Tr. por. (zrejme § 253 ods. 4 Tr. por. - poznámka sťažnostného súdu), podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, z priebehu hlavného pojednávania môžu fyzické osoby a právnické osoby vyhotovovať zvukový záznam a so súhlasom predsedu senátu aj zvukový prenos. Zvukový záznam a zvukový prenos z hlavného pojednávania nemožno vyhotovovať pri výsluchu agenta alebo ak sa preberajú okolnosti tvoriace utajovanú skutočnosť; nemá nič spoločné s § 61a Tr. por., ktorý ukladá povinnosť zvukový záznam vyhotovovať. Obvinený z uvedených dôvodov na svojej sťažnosti zotrval a žiadal, aby najvyšší súd o nej rozhodol na verejnom zasadnutí. Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 a nasl. Tr. por.) po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 60 ods. 1 veta druhá Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 187 ods. 1 Tr. por.). Na podklade podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná a treba ju zamietnuť. Sťažnostný súd v tomto konaní posudzoval otázku, či záver obsiahnutý v napadnutom uznesení bol z hľadiska aplikovaných zákonných ustanovení správny. Dospel pritom k tomu, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nevyhovel návrhu obvineného na opravu a doplnenie zápisnice v smere ním uvedenom. Najvyšší súd sa v sporných otázkach v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na tieto poukazuje a nebude ich už opakovať (I. ÚS 336/2016, III. ÚS 447/2016). Na zdôraznenie ich správnosti dodáva nasledovné: Podľa § 58 ods. 1 Tr. por. o každom úkone trestného konania sa spíše, a to spravidla pri úkone alebo bezprostredne po ňom, zápisnica, ktorá musí obsahovať a) označenie súdu, prokuratúry alebo iného orgánu vykonávajúceho úkon, b) miesto, čas a predmet úkonu, c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko, dátum narodenia a bydlisko alebo sídlo osôb, ktoré sa na úkone zúčastnili, a u obvineného, poškodeného alebo svedka aj adresu, ktorú uvedie na účely doručovania, d) stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého je zrejme i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí vyhlásených pri úkone, a ak bol pri úkone doručený rovnopis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení, e) návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb, f) námietky strán alebo vypočítaných osôb proti obsahu zápisnice. Podľa § 58 ods. 4 Tr. por. ak sa vyhotovuje o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zápisnica diktovaním predsedom senátu, zapisuje sa podstatný obsah výpovede obžalovaného, svedkov, znalcov a iných osôb. Ak tieto osoby už boli vypočítané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu, ich výpoveď sa zapíše len v rozsahu odchýlok alebo doplnení k predchádzajúcim výpovediam. Ak výpoveď takej osoby neobsahuje odchýlky a doplnenia k predchádzajúcim výpovediam, v zápisnici sa poznačí len dátum predchádzajúcej výpovede a číslo listov spisu, v ktorom sa nachádza. Predseda senátu však môže v takom prípade súčasne nariadiť aj vyhotovenie zvukového záznamu. Zápisnicu vo všeobecnosti možno označiť ako písomný záznam,

ktorý má zákonom predpísané náležitosti a ktorého účelom je osvedčenie vykonania konkrétneho procesného úkonu a zachytenie jeho priebehu. Zákonodarca, prihliadnuc na tento účel i na rôznu časovú a obsahovú náročnosť jednotlivých úkonov, neformuloval potrebu doslovného zachytenia ich priebehu, ale naopak, vyslovil požiadavku na jeho stručnosť a výstižnosť, osobitne pri výpovediach urobených na hlavnom pojednávaní či verejnom zasadnutí, kde (pri vyhotovení zápisnice diktovaním predsedu senátu) predpokladal zapísanie výlučne ich podstatného obsahu. Tejto požiadavke plne korešponduje aj možnosť vyhotoviť zápisnicu bezprostredne po procesnom úkone (§ 58 ods. 1 Tr. por.), v rámci ktorej by doslovné zaznamenanie bolo takmer nemožné. Vzhľadom k tomu, že pojem stručnosti, výstižnosti a podstatnosti (dôležitosti) Trestný poriadok bližšie nešpecifikuje, je ich miera výlučne na zväžení orgánu vykonávajúceho procesný úkon, pri zachovaní ostatných zákonných náležitostí zápisnice. V prejednávanej veci zápisnica o hlavnom pojednávaní vykonanom v dňoch 14. a 15. októbra 2014 obsahuje všetky zákonné náležitosti a spĺňa aj uvedené požiadavky stručnosti, výstižnosti a podstatnosti obsahu výpovedí. Skutočnosť, že táto nie je formulovaná podľa predstáv sťažovateľa, nie je dôvodom na postup podľa § 60 Tr. por. Pokiaľ ide o jednotlivé námietky, konkrétne k poučeniu svedkov podľa § 130 ods. 2 Tr. por. a oboznámeniu listinných dôkazov, vykonanie týchto úkonov bolo v zápisnici zachytené a osvedčené, teda účel vyhotovenia zápisnice bol v tomto smere naplnený. Námietky týkajúce sa nedostatkov pri vykonávaní dokazovania, medzi ktoré patrí aj nedostatok v jeho priebehu (nesprávne poučenie svedkov) či rozsahu (vykonanie listinných dôkazov len sčasti), ako správne podotkol aj sám sťažovateľ, možno uplatniť v rámci iného procesného inštitútu (§ 273 ods. 2 Tr. por.), ktorý v tomto prípade nebol využitý. Sťažnostnému súdu nedá nepodotknúť, že v priebehu konania mal sťažovateľ zabezpečenú obhajobu dokonca dvoma obhajcami ako osobami znalými práva, ktorí sa predmetného hlavného pojednávania zúčastnili. Vytýkané nedostatky napriek tomu neboli v relevantnom čase (zohľadňujúc intenzitu prípadného porušenia práv sťažovateľa) namietané. Uplatnené námietky sa preto javia ako formalistické a účelové s ohľadom na podaný mimoriadny opravný prostriedok. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že hlavné pojednávanie vykonané v dňoch 14. a 15. októbra 2014 bolo zachytené jednak do zápisnice diktovaním predsedu senátu (§ 58 ods. 4 Tr. por.), jednak vyhotovením zvukového záznamu (§ 58 ods. 3, ods. 4 Tr. por.). Došlo teda k duplicitnému zachyteniu priebehu hlavného pojednávania, z ktorých každé má svoj rozsah. Požiadavka sťažovateľa na zosúladenie zápisnice s vyhotoveným zvukovým záznamom je preto nielen nadbytočná, ale i neprimeraná. Na to, aby obe navzájom plne korešpondovali, musela by zápisnica obsahovať doslovný prepis zvukového záznamu, čím by sa stratil základný význam tohto inštitútu, teda osvedčenie vykonania úkonu a stručné a výstižné zachytenie jeho priebehu. Z hľadiska uplatnenia práv sťažovateľa navyše takejto požiadavke chýba zmysel. Pokiaľ cieľom návrhu obvineného bol úspech v dovolacom konaní, treba konštatovať, že oprava ani doplnenie zápisnice naň nemajú vplyv. Podrobný priebeh hlavného pojednávania vrátane prípadných nedostatkov vyplýva zo zvukového záznamu, ktorý bude mať dovolací súd k dispozícii. Uvedené platí aj pre konanie o ústavnej sťažnosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa absentujúceho zvukového záznamu z hlavného pojednávania, na ktorom sa oboznamovali utajované skutočnosti, sťažnostný súd podotýka, že povinnosť vyhotovovať zvukový záznam bola zavedená zákonom č. 353/2014 Z. z. (§ 61a Tr. por.) s účinnosťou až od 1. marca 2015. V súlade s touto zmenou bolo následne upravené aj ustanovenie § 56 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 43/2005 Z. z. z 11. novembra 2005 o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, ktoré podrobnejšie upravilo zaznamenávanie priebehu súdneho pojednávania a iných procesných úkonov súdu pomocou technických prostriedkov. Podľa odseku 2 vety druhej tohto ustanovenia, ak sa na súdnom pojednávaní prejednávajú utajované skutočnosti, zaznamenávanie priebehu súdneho pojednávania sa preruší na nevyhnutný čas. Teda zvukový záznam sa v tomto čase nevyhotovuje. Aj uvedená námietka sťažovateľa, navyše taká, ktorá pôvodne v návrhu na opravu a doplnenie zápisnice ani nefigurovala, bola sťažnostným súdom vyhodnotená ako účelová a neopodstatnená. Sťažnostný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že návrh na opravu a doplnenie zápisnice z hlavného pojednávania konaného v dňoch 14. a 15. októbra 2014 nebol dôvodný a súd prvého stupňa postupoval správne, keď mu nevyhovel. Najvyšší súd preto sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí (§ 291 Tr. por.) zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.